

Prikkels in de klas

1 mei 2003

Auteur: Jan T'Sas

Volume: 32

Nummer: 5

Pagina's: 3-8

Documenten

- [vonk_jrg32_064.pdf](#)

prikkels in de klas jan t sas hoe zit dat nu met de computer gebruiken we hem of gebruiken we hem niet en als we hem mochten gebruiken in de klas hoe doen we dat dan het best de voor bije jaren kregen vlaamse scholen veel geld om de hardware aan te kopen een vergiftigd geschenk zeggen de criticasters nu de computers er zijn klinkt de roep naar vorming en bruikbaar lesmateriaal hoe dan ook luider dan ooit waar prikkelt het raag je aan tien leerkrachten scholen waar de computer al enkele jaren gebruikt u de computer in de vlotjes meedraait in alle klassen wel even de les dan antwoordt vier op tien ja wenkbrauwen op wie zijn dan wel die leer regelmatig drie op tien zegt sours en krachten vraagt men zich daar af een nog eens drie op tien nooit stap met andere wrevel komt van ict coördinatoren dezelfde vraag naar leerlingen en zij stellen zij struikelen vooral over cijfers uit een rap het nog scherper de helft werkt naar eigen port dat het pc kd project evalueert zeggen nooit met de pc in de les vooral in vandaag staat in elke vlaamse school min de eerste graad van het secundair onderwijs een pc per tien leerlingen zegt dat wijs is er vergeleken met de derde graad rapport gecombineerd met de cijfers uit van het lager onderwijs een enorme terug klasse wordt volgens hen eigenlijk gesugval voorts gebruiken alsoo leerlingen de gereerd dat heel wat leerkrachten gewoon computer minder dan bso en tso leerlin onwillig zijn om de computer in de les te gebruiken tegelijk zijn zes op tien ouders ervan introduceren overtuigd dat hun kroost geregeld met de computer werkt in de klas niet zo verwon akkoord het verhaal van een pc per tien derlijk als u weet dat de pc steeds meer leerlingen verdient een korrel zout het cijfer ingeburgerd geraakt de helft van alle klopt wel maar het meet niet enkel het aan vlaamse gezinnen heeft er minstens 66n in tal nieuwe pc s dat scholen de jongste vijf huffs een op drie heeft een internetverbin jaren dankzij het pc kd project hebben ding gekocht ook hun oudere toestellen werden meegeteld dat is trouwens expliciet vanuit het departement onderwijs gesteld na een onwillig parlementaire vraag het contingent verouderde schoolpc s zou trouwens nog veel de cijfers over computergebruik in de klas groter zijn dan men algemeen denkt stonden zwart op wit in het onderwijsblad volgens de jongste tellingen van digikids klasse als resultaat van een lezersenquête voorjaar 2003 is meer dan de helft 52 ze kwamen alarmerend over ze zetten hier van de computers in het basisonderwijs en daar ook kwaad bloed zo trekt men in

ouder dan vijf jaar in de wereld van com mei juni 2003 nummer 5 32e jaargang
municatie en informatietechnologie volgen wil het onderwijs al was het maar op
een de era s elkaar snel op en is vijf jaar een bescheiden manier bijblijven met ict
zal er eeuwigheid en wat kan een mens laat dus vroeg laat ergens opnieuw een
geld staan een leraar met een computer uit het kraantje moeten opengaan maar
tegelijk stenen tijdperk molten scholen zich niet blindstaren op het tempo van de
technologie educatieve soft ware stelt gelukkig veel minder hoge eisen lekken de
kraan aan de hardware en dat vergeet men wel bens laten we ons dus niet blind-
staren op het tempo van de games de meeste edu en toch is de kritiek op de vele
verouderde catieve software draait goad op een wat pc s geen doodoener is hij ni-
et een oudere pc laten we beginnen met die excuus om geen computer te ge-
bruiken software ook effectief te gebruiken en dat als we de spelletjesin brengt
ons bij de kern van de zaak de pc dustrie als norm raakt maar moeilijk ingeburg-
erd in de klas nemen is een oude pc dat stelt ook de overheidsinspectie vast en
wat kan een inderdaad waardeloos mens laat staan de nieuwste games een leraar
met een vragen vandaag fris en computer uit het vrolijk om een pentium kleurkrijt
stenen tijdperk 4 van minimum 1200 megahertz om gigaby waarom gebruiken
veel leerkrachten geen tes aan hardeschijf pc in hun les waarom doen ze dat meer
in ruimte en graag ook de het basisonderwijs dan in het secundair krachtigste gra-
fische kaart niet bij te hou onderwijs daar zijn niet minder dan vijf den terecht is
ook de bezorgdheid van redenen voor leerkrachten grafische vorming technisch
tekenen e d willen hun leerlingen afstude 1 de schoolpc s zijn niet voor alle leer-
ren met voldoende kennis van de nieuwste krachten even toegankelijk technolo-
gisch veeleisende software dan uit cijfers van een europees vergelij dienen de
schoolpc s voortdurend ver kend onderzoek blijkt dat 70 procent nieuwd dat de pc
kd kraan wordt dicht van de computers in gedraaid de nieuwe permanente ict het
vlaams basisonder infrastructuursubsidie die ward toegevoegd wijs verspreid
staan multimedia aan de werkingskosten van scholen levert over alle klassen daar
niet veel meer op dan een lekkende kraan tegenover is 78 procent beperkt zich in
veel tokalen is een politieke beslissing geweest een die van de computers in nog
steeds tot te betreuren valt om professor david het secundair onderwijs kleurkrijt
woods van de universiteit van nottingham gecentraliseerd in com te citeren tij-
dens een ict congres in puterklassen daar zijn ussabon als vitaal element in het
leerpro ze vooral het domain ces hoort ict bovenaan de beleidsagen van de
leerkrachten da s dat is vandaag nog nergens het geval informatics wiskunde tech-
nische vak veel politici lijken bang te zijn dat de hoge ken de leerkrachten al-
gemene vakken investeringen in ict niet zullen renderen zien zich voor een drem-
pel geplaatst 32e jaargang nummer 5 mei juni 2003 ze moeten dat lokaal gaan
boeken en zen ook steeds meer leerkrachten en met hun leerlingen verhuizen als
het scholen voor de modernere didactische lokaal tenminste al vrij is een eigen
methodes maar de verandering gaat toestel hebben ze niet echt in hun klas traag
vooral taalleerkrachten moeten of in het ene lokaal wel en in het ande de kar-
trekken hoe lang duurt het nog re niet zelf kom ik jaarlijks in een voor we in het se-
cundair onderwijs de twintigtal scholen om studenten te kritische massa hebben
bereikt observeren tijdens hun stagelessen achterhaalde didactiek is er in elk ge-

val nederlands zelden of nooit zie ik een mee de oorzaak van dat veel leerkracht in de klas staan multimedia beperkt ten in het secundair geen computer in zich in veel lokalen nog steeds tot de les gebruiken wat doe je nu met kleurkrijt twee pc's in een klas van 24 leerlingen klinkt het een vraag die juf van 2 verouderde onderwijsmethodes in van het derde leerjaar zich nochtans vooral het secundair onderwijs remmen helemaal niet stelt dat's gewoon een pc gebruik af kwestie van differentieren van de drie onderwijsniveaus loopt het secundair onderwijs op didactisch 3 leerkrachten laten zich afschrikken gebied het meest achter hoekenwerk door gevaren en technische problemen contractwerk begeleid zelfstandig wer hoewel de angst voor de muis uit de ken projectonderwijs of gewoon maar meeste huiskamers is verdwenen presentaties geven mijn zoon van elf waart ze nog rond in het klaslokaal ja heeft er nu al meer kaas van gegeten ik wil wel lesgeven met de computer in dan ik destijds op mijn achttien heel de klas maar stiet je voor dat zo'n toe wat basisscholen maar jammer stel hapert of dat er genoeg nog niet allemaal hebben al iets misloopt of lang geleerd hoe ze het potentieel van en wat als leerlingen hun leerlingen kunnen helpen realiseren haar pornosites hoewel de angsten ze hanteren actieve werkvormen in gaan surfen of voor de muis uit krachtige leeromgevingen en integreren virussen in huffs de meeste de vakoverschrijdende eindtermen met halen een terech huiskamers is minder moeite dan het secundair te vrees niet overal verdwenen waart onderwijs steeds meer hogescholen staat een ict coördinator ze nog rond in en universiteiten bouwen de hoorcolle dinator of bereidwil het klaslokaal ges af en vervangen ze door groepsop lig collega klaar om drachten rond casestudies in virtuele of technische proble meer fysieke leeromgevingen en open men op te lossen leercentra een minimum aan basiskennis lost wel een en ander op maar niet alles daarvan is weinig te merken in het gelukkig uur ik steeds vaker verhalen secundair onderwijs daar blijven de van leerkrachten die zich bij technische steeds meer achterhaalde modellen problemen gewoon tot hun eigen leer van frontaal lesgeven pure kennisover lingen wenden dat hoeft helemaal niet dracht en acht uur zitten en luisteren tot gezichtsverlies te leiden leerlingen tot hader order de norm gelukkig kie zien het alvast niet zo tenzij je als leer mei juni 2003 nummer 5 32e jaargang kracht natuurlijk denkt een aureool van maar dat zou wet bens heel snel kun onfeilbaarheid te moeten aanhouden nen gaan maar ook dat is passe de leerkracht als allesweter bestaat niet meer daar 5 in heel wat lerarenopleidingen komt de heeft onder meer internet voor computer niet of onvoldoende aan bod gezorgd en toch heeft internet het op enkele lovenswaardige initiatieven imago van de leerkracht niet aangetast na blijft de pc quasi onzichtbaar in de ten slotte is computerveiligheid de lerarenopleiding dat zegt een rapport jongste jaren een belangrijk issue van het departement onderwijs het geworden een website als rapport is intussen wat gedateerd biedt een leer maar of je pc minded bent als leer kracht behoorlijk wat wapens tegen kracht hangt inderdaad sterk of van mogelijke elektronische risico's waar je afstudeert wat de hervorming van het hoger onderwijs en de leraren 4 het is nog te vaak zoeken naar de opleiding hier zullen brengen is voorlo gepaste software en educatief lesmate pig onduidelijk maar het gebrek aan riaal pc mindedness volledig afschuiven op maar vind ik gepaste educatieve soft de lerarenopleiding zou ver-

keerd zijn ik ware deze vraag stellen heel wat leer herinner me een schooldirecteur die krachten hoewel er steeds meer edu vaststelde dat vooral zijn jongere leer catieve portalen en virtuele platforms krachten de pc in de klas afhielden tot stand komen blijft het voor velen beginnende leerkrachten proberen de nog zoeken naar direct bruikbaar elek eerste twee jaren vooral te overleven tronisch lesmateriaal nochtans is het ze hebben de neiging hun praktijk aanbod van pakweg schok op te vangen door terug te vallen op hun herinneringen aan een goede leerkracht van vroeger die herinneren en ze zich als een frontaal lesgever die een op zich al meer boeiend verhaal kon brengen en tegelijk dan gigantisch voor uitgevers blijkt ons de klas goed onder controle kon hou taalgebied veelal den de moderne didactiek moet dan inimmeni te klein om les materiaal op wijken het gebruik van moderne didac tische hulpmiddelen inclusief in de klascement be maat aan te bie opleiding kan je daar enkel zo goed den al zien we mogelijk op anticiperen via goede prak ook hier een gunstige evolutie met uit tijdvoorbeelden en door de studenten gevers die internetondersteuning bie aan te sporen tot reflectie de plannen den bij nieuwe schoolboeken mogelijk van de minister voor aanvangsbegelei moeten we ook hier nog wachten tot ding op school zouden de valkuil mee we de kritische massy bereiken van kunnen omzeilen maar het is zeer de gebruikers die elkaar tippen over het vraag of alle scholen daarvoor the right bestaan van gepaste websites taalpro man in the right place zullen plaatsen gramma s downloadbaar lesmateriaal als ze die al hebben 32e jaargang nummer 5 mei juni 2003 kansarm zelf waren we er toch ook op enkele maan den tijd mee weg gaat niet op daarmee moeten we met de computer werken in de verhef je het toeval tot klas ons taalonderwijs is toch ook niet norm bedrijven om kapot gegaan toen we het taallabo links lie die maar te noemen introduceren we ten liggen klopt maar het taallabo is nooit zullen de lat trouwens de computer niet ingebed geweest in de samenleving en is er steeds hoger leggen systematisch in de nooit een onscheidbaar deel van gaan uit nu al gaan ze ervan uit les dan draagt maken de computer intussen wel hij heeft dat een afgestudeerde ons onderwijs op zich op alle gebruiksniveaus in ons even de basiswerking van termijn massaal bij tot de groei van gesteld als communicator entertainer een pc beheerst bin kennisbank touroperator bankier belegger nenkort zullen ze ervan de digitale kloof enz statistieken wijzen bovendien uit dat uitgaan dat afgestu en computer de het van de vlaamse gezinnen thuis deerden niet enkel analfabetisme geen computer heeft en twee derde geen standaard met een internetverbinding introduceren we de tekstverwerker kunnen computer niet systematisch in de les dan werken maar ook met een rekenblad een draagt ons onderwijs op termijn massaal bij databeheerprogramma een browser een tot de groei van de digitale kloof en compu e mailclient teranalfabetisme kansarme leerlingen 6 van de vlamingen zwarte weduwe is kansarm worden het eerste slachtoffer en dreigen dan helemaal haar de verdom de vraag is dan hoe moeten we met de pc hoek van de maatschappij te verdwijnen aan de slag vijf basisprincipes geven de de argumentatie jongeren zullen thuis of start aan op het werk wel met de pc leren werken vijf basisprincipes 1 gebruik de computer als een leermiddel niet meer niet minder 2 laat leerlingen voldoende regelmatig en zelfstandig met de computer werken 3 integreer de vakleerstof in opdrachten die

leerlingen aan de computer uitvoeren 4 geef uitdagende creatieve en vooral relevante opdrachten 5 laat leerlingen samenwerken aan de computer bij voorkeur per twee en stet daarbij heterogene duo s samen het is een open deur intrappen maar de de scholen die met de computer werken computer moet een leermiddel zijn geen maar blijven kritisch te vaak geven scholen duel op zich op de vlaamse onderwijs enkel computerles met de computer ze dagen bracht de onderwijsinspectie haar leren hun leerlingen word excel frontpage ict rapport voor ze staat positief tegenover maar integreren dat niet in taal wereldorion mei juni 2003 nummer 5 32e jaargang tatie fysica aardrijkskunde luidt het de we kunnen ons ook de vraag stellen of computer te veel als doel dus en niet als computeropdrachten in de klas wel vol tijdbesparend leermiddel en dan zie ik doende relevant boeiend en uitdagend zijn alweer mijn zoon van elf voor me die voor een excel programma dat goed of fout een werkstuk over de zwarte weduwe infor bliëpt bij een invuloefening over d en dt matie en beelden van heeft als enige meerwaarde dat de leerling het wereldwijde web niet moet schrijven en de illusie krijgt dat hij laat een computer afhaalt de teksten met een computer mag werken met taalon vaardige leerling intikt in word en zich derwijs heeft dit echter weinig of niets te samenwerken met zelf al experimente maken anders wordt het als leerlingen een minder rend leert vormgeven boekbesprekingen moeten opzoeken op computervaardige een huiswerksite en een kritische vergelij leerling en geef ze zo n zelfstandig op king moeten intikken en naar de leerkracht cooperatieve zoekwerk met integra mailen of als ze op zoek moeten gaan naar opdrachten tie van tekstverwerker ontstaanssagen en met tekst en beeld een e d zie ik perfect in de elektronische presentatie moeten maken die les gebeuren maar ze later mondeling moeten toelichten dan met nog een klasgenoot achter de pc zodat de leerlingen ook leren van elkaar in alle kritische commentaren lezen we dit volgens onderzoek geeft duowerk immers pleidooi voor integratie leer leerlingen met het hoogste rendement met brie of meer de computer werken terwijl ze taal weten aan de pc daalt dat rendement snel met schappen of wat dan ook leren net zoals solowerk krijgt een leerling problemen niet we verondersteld worden de vakoverschrij altijd snel opgelost duowerk is ook een dende eindtermen te goed antwoord op heterogeniteit in de klas integreren in onze les laat een computervaardige leerling samen sen niemand zegt dat werken met een minder computervaardige dit makkelijk is maar leer leerlingen leerling en geef ze cooperatieve opdrach steeds meer scholen met de computer ten zodat ze allebei verplicht zijn hun deel en individuele leer werken terwijl ze van het computerwerk op zich te nemen krachten bewijzen dat taal weten het kan dat merle je schappen of wat in basisscholen waar leerlingen de compu aan de grote hoeveel dan ook leren ter gebruiken in de les blijft volgens de heid inzendingen voor inspectie het pc werk nog te vaak beperkt ict prijzen en aan de tot een uurtje hoekenwerk per week te kwaliteit ervan en aan weinig om alle leerlingen geregeld met de de grote hoeveelheid praktijkgerichte arti computer te leren werken computer via kels en creatieve prikkels in deze en de vol hoekenwerk mag dan op zich waardevol gende vonk veel succes ermee zijn het kan geen mijlpaal zijn om op te gaan zitten en het levert weinig op als het maar sporadisch plaats vindt jan t sas julius de geyterstraat 22 2660 hoboken jan tsas skynet be 32e jaar-

gang nummer 5 mei juni 2003
